VOORSTEL AAN DE RAAD: Raadsvergadering d.d. 8 december 2026

NR.: RI-26-01187

Onderwerp: Financiële beheersdocumenten 2026	Agendapunt	
	Raadsvoorstel-nummer	

Voorstel:

1. Vaststellen van de financiële beheersdocumenten 2026
a. Controleprotocol 2026
b. Controleverordening 2026
c. Nota Misbruik en Oneigenlijk gebruik 2026-2030
d. Normen- en toetsingskader 2026
e. Inkoop en aanbestedingsbeleid 2026
2. Het Inkoop- en aanbestedingsreglement 2017 in te trekken met ingang van de datum van inwerkingtreding van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2026.

Burgemeester en wethouders van Nederweert,

De secretaris,	De burgemeester,
drs. J.C.T. (Johan) Bakens	B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak

Portefeuillehouder(s)	: Wethouder Kooien Niet van toepassing	Team Auteur	: Financiën : H. Smajlovic
Datum	: 21 oktober 2026		
Bijlage(n)	: Bijlagen		

Rapportage bij raadsvoorstel RI-26-01187 Raadsvergadering d.d. 8 december 2026

Voorstel

1. Vaststellen van de financiële beheersdocumenten 2026
a. Controleprotocol 2026
b. Controleverordening 2026
c. Nota Misbruik en Oneigenlijk gebruik 2026-2030
d. Normen- en toetsingskader 2026
e. Inkoop en aanbestedingsbeleid 2026
2. Het Inkoop- en aanbestedingsreglement 2017 in te trekken met ingang van de datum van inwerkingtreding van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2026.

Inleiding

Periodiek worden de financiële beheersdocumenten geactualiseerd en door de raad vastgesteld. Dat is nodig in verband met de nieuwe (interne) en externe wet- en regelgeving. Denk aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en Kadernota Rechtmatigheid. Deze wet- en regelgeving gaan over de begroting en jaarrekening van gemeente Nederweert. De externe accountant controleert elk jaar de jaarrekening. Daarvoor is de actualisatie van de betreffende beheersdocumenten nodig.

In de vergadering van het auditcomité van 28 oktober 2026 zijn de voorgestelde wijzigingen kort toegelicht. Op 29 oktober 2026 zijn de voorgestelde wijzigingen schriftelijk aan het auditcomité aangeboden.

Met de betreffende financiële beheersdocumenten wordt een actueel en samenhangend financieel kader voor 2026 en toekomstige jaren gewaarborgd.

Beoogd effect

De raad stelt de kaders vast voor het financieel beheer voor de komende raadsperiode.

Argumenten

1.1 De gemeenteraad is kaderstellend.

De geactualiseerde financiële beheersdocumenten komen overeen met de wijzigingen in het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), BADO (Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden) en Kadernota Rechtmatigheid en worden aan de gemeenteraad voorgelegd, na instemming door het college van B&W.

1.2 Afstemmen interne controle met externe controle (accountant)

Door het controle protocol in lijn te brengen met de voorgestelde wijzigingen voldoet de accountantscontrole ook in de toekomst aan de wettelijke normen.

De controleverordening vormt daarmee de basis voor de jaarlijkse controle door de accountant (artikel 213 Gemeentewet);

Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) is een van de drie criteria waarop het college in de rechtmatigheidsverantwoording verantwoording aflegt, naast het begrotings- en het Voorwaardencriterium.

Het kader bevat de criteria voor de toetsing op rechtmatigheid en doelmatigheid. Doelmatig betekent dat wij ons geld zo goed mogelijk inzetten. Wij hebben het kader aangepast aan de nieuwe wet- en regelgeving en door de Raad vastgestelde verordeningen. Samen met het controleprotocol en de controleverordening bepaalt het kader de scope van de controle. Scope: welke onderdelen de accountant precies controleert. Zo blijft de toetsing transparant.

De VNG is de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Sinds 2012 ontwikkelt de VNG-beleid voor gemeenten op het gebied van inkoop. Het VNG-model voor inkoop- en aanbestedingsbeleid helpt gemeenten bij de Europese aanbestedingsregels. In 2025 is dit model geëvalueerd en aangepast. Ons inkoopbeleid uit 2017 en is herzien. Het nieuwe beleid past bij de huidige wet- en regelgeving.
De herzieningen uit het nieuwe inkoopbeleid worden in de budgethoudersregeling 2027 opgenomen.

Budgethouders zijn medewerkers/ ambtenaren die een budget beheren. In de regeling staan de oude tekst en de nieuwe tekst naast elkaar. Zo zien budgethouders direct welke regels nu gelden. Daardoor

is het inkoopreglement 2017 overbodig. Met inwerkingtreding van de budgethoudersregeling wordt het inkoopreglement ingetrokken.

2.1 *Het Inkoop- en aanbestedingsreglement 2017 is geactualiseerd*
Het Inkoop- en aanbestedingsreglement 2017 is verouderd en wordt vervangen door het Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2026. Door het reglement met ingang van dat beleid in te trekken, gelden er op elk moment duidelijke en actuele regels, zonder dubbele of tegenstrijdige bepalingen.

3.1 *De raad stelt de kaders vast*
De financiële beheersdocumenten dienen door de raad vastgesteld te worden vanuit haar kaderstellende rol.

Toelichting per beheersdocument
Hieronder volgt een toelichting per beheersdocument.

1a. Controleprotocol 2026
Door het controleprotocol in lijn te brengen met de voorgestelde wijzigingen voldoet de accountantscontrole ook in de toekomst aan de wettelijke normen.

Afspraken met de raad zijn vastgesteld in de financiële verordening van de gemeente Nederweert.

Het controleprotocol wijzigt doorgaans niet. Daarom wordt voorgesteld het protocol meerjarig vast te stellen door de raad. Zodra er wetswijzigingen zijn, wordt het document geactualiseerd en opnieuw aan de raad ter vaststelling aangeboden.

1b. Controleverordening 2026
De controleverordening vormt de basis voor de jaarlijkse controleopdracht. Dit staat in artikel 213 van de Gemeentewet. Er zijn geen inhoudelijke wijzigingen. Alleen de jaartallen zijn aangepast.

De controleverordening wijzigt doorgaans niet. Daarom wordt voorgesteld de verordening meerjarig vast te stellen door de raad. Zodra er wetswijzigingen zijn, wordt het document geactualiseerd en opnieuw aan de raad ter vaststelling aangeboden.

1c. Nota Misbruik en Oneigenlijk gebruik 2026-2030
Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) is een van de drie criteria waarop het college in de rechtmatigheidsverantwoording verantwoording aflegt, naast het begrotings- en het Voorwaardencriterium. Het Platform Rechtmatigheid Provincies en Gemeenten adviseert gemeenten om hierover beleid vast te stellen. De nota sluit aan bij de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de commissie BBV en biedt een kader om misbruik en oneigenlijk gebruik te ontmoedigen, te voorkomen en te bestrijden. Sinds verslagjaar 2023 wordt hierover ook gerapporteerd in de paragraaf bedrijfsvoering van de jaarstukken.

1d. Normen-en toetsingskader 2026
Het normen- en toetsingskader is waar nodig geactualiseerd. Samen met het controleprotocol en de controleverordening vormt dit de basis voor de scope van de controlewerkzaamheden van de accountant.

1e. Inkoop en aanbestedingsbeleid 2026
Aanleiding
Het inkoop- en aanbestedingsbeleid van Nederweert dateert uit 2017 en moet worden geactualiseerd naar de nieuwe richtlijnen van de VNG. Die actualisatie is verwerkt in het herziene inkoop- en aanbestedingsbeleid 2026. Daarnaast heeft de accountant in het accountantsverslag 2025 geadviseerd om het inkoop- en aanbestedingsbeleid deels uit het normen- en toetsingskader te halen.
Verdeling van bevoegdheden
In het beleid van 2017 stelde de raad de kaders vast voor alle inkopen, zowel boven als onder de Europese drempelwaarden. De uitvoering werd via het inkoopreglement binnen die kaders geregeld. In het herziene beleid stelt de raad de kaders vast voor inkopen en aanbestedingen boven de Europese drempelwaarden. De verantwoording over uitgaven onder de drempelwaarden wordt bij het college belegd.
Rechtmatigheidsverantwoording
Sinds verslagjaar 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van de jaarrekening, en het college legt deze verantwoording af. Vanaf verslagjaar 2025 ligt de verantwoordingsgrens tussen 0% en 2% van de totale lasten, exclusief toevoegingen aan de reserves. De raad bepaalt in de financiële verordening de grens binnen deze bandbreedte. Een lagere grens maakt de controle strenger.

Uitgaven onder de Europese drempelwaarden worden nu meegenomen in de rechtmatigheidsverantwoording, terwijl de regels daarvoor vooral nationaal en intern zijn. Afwijkingen van interne regels met een beperkt financieel belang vallen daardoor onder dezelfde verantwoordingsketen als Europese en wettelijke verplichtingen. Dat is niet proportioneel. Bij regiogemeenten zoals Weert, Leudal en Eersel is het inkoopbeleid

onder de Europese drempelwaarden al belegd bij het college, en voor een deel bij de raad, via kaders en Europese drempelbedragen.

In 2023 adviseerde de meeste accountants om interne regels bij het college te beleggen, en de meeste gemeenten hebben dit ook zo ingericht. De externe accountant heeft in het accountantsverslag 2025 van gemeente Nederweert opgemerkt dat deze uitgaven meetellen in de rechtmatigheidsverantwoording. Het college adviseert de raad om de reikwijdte van de rechtmatigheidsverantwoording aan te passen, zodat deze zich richt op de inkopen waarvoor de raad de kaders vaststelt. Als de raad hiermee instemt, vallen uitgaven onder de Europese drempelwaarden niet langer binnen de reikwijdte van de rechtmatigheidsverantwoording. Dit maakt de controle gerichter en voorkomt dat capaciteit wordt besteed aan uitgaven die buiten die kaders vallen. Deze uitgaven blijven wel bij het college verantwoord en worden gecontroleerd via de beheersmaatregelen in paragraaf 5.

Wettelijke kaders die blijven gelden

Ook onder de drempelwaarden blijven de algemene beginselen van aanbesteden (gelijke behandeling, transparantie en non-discriminatie) en de nationale regels uit de Aanbestedingswet 2012 van toepassing.

Beheersmaatregelen binnen de ambtelijke organisatie

- Een periodieke interne controle op naleving van het beleid bij uitgaven onder de Europese drempelwaarden.
- Vanaf 1 januari 2027 wordt een verplichtingenadministratie bijgehouden.
- Alle afwijkingen worden door de medewerker rechtmatigheid nader toegelicht in het auditcomité.
- Een kwartaalanalyse van de uitgaven onder de Europese drempelwaarden kan afwijkingen sneller signaleren, maar vraagt veel capaciteit.
- In 2025 zijn drie afwijkingen geconstateerd en in 2026 tot nu toe geen.

Instrumenten

- De herzieningen worden verwerkt in de budgethoudersregeling 2027.
- Het inkoopreglement 2017 wordt daarmee overbodig en kan worden ingetrokken.
- Het inkoopprotocol, de werkinstructie voor medewerkers, wordt na besluitvorming aangepast.

Kanttekeningen

1.1 *Zonder actuele documenten voldoet de gemeente niet aan de (landelijke) wet-en regelgeving.* Landelijke wetgeving vraagt om actuele financiële regels. Worden de financiële beheersdocumenten niet aangepast, dan wordt niet voldoen aan de relevante wet-en regelgeving en dat kan gevolgen hebben voor de controle van de jaarrekening. De accountant kan daardoor een ander oordeel geven over de jaarrekening. Ook de provincie kan dit meewegen in haar toezicht. Met dit voorstel voorkomen wij dit risico. Zo blijven wij binnen de wet en het toezicht van de provincie.

2.1 Idem

Uitvoering

Het auditcomité komt 28 oktober 2026 (na instemming B&W) bij elkaar en krijgt een korte toelichting op de wijzigingen. Daarop volgt een schriftelijke ronde op de financiële beheersdocumenten, om verdiepende vragen te stellen vanuit het auditcomité

Het raadsvoorstel en de bijbehorende bijlagen worden voorgelegd aan de gemeenteraad ter besluitvorming in raad van 8 december 2026. De documenten worden na vaststelling gebruikt in de P&C-cyclus.

Communicatie en participatie

N.v.t.

Financiële gevolgen

N.v.t.

Bijlagen

1. Controleprotocol 2026 (1 versie met wijzigingen bijhouden en 1 clean versie)
2. Controleverordening 2026 (1 versie met wijzigingen bijhouden en 1 clean versie)
3. Nota Misbruik en Oneigenlijk gebruik_2026-2030 (1 versie met wijzigingen bijhouden en 1 clean versie)
4. Normen- en toetsingskader 2026 (1 versie met wijzigingen bijhouden en 1 clean versie)
5. Inkoop en aanbestedingsbeleid 2026 (1 versie met wijzigingen bijhouden en 1 clean versie)

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Nederweert

Gezien het voorstel nr. 2026 – 06232 van het college van burgemeester en wethouders d.d. 27 oktober 2026.

Besluit

Het vaststellen van de financiële beheersdocumenten 2026

1. Controleprotocol 2026
2. Controleverordening 2026
3. Nota Misbruik en Oneigenlijk gebruik_2026-2030
4. Normen- en toetsingskader 2026
5. Inkoop en aanbestedingsbeleid 2026

Aldus besloten in de openbare vergadering van Raadsvergadering d.d. 8 december 2026,

De raadsgriffier, De voorzitter,

L. (Loes) Janssen B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak